

Артюхова І.В., Аметова Е.Е.
ЗАСОБИ ФІНАНСОВОЇ СТРАТЕГІЇ ПІДПРИЄМСТВА

УДК 65.290

***Аннотации.** В статье исследуется сущность стратегического управления финансами предприятия как важнейшей составляющей обеспечения конкурентных преимуществ в процессе реализации стратегических целей, его экономического развития и определены средства улучшения финансовых показателей предприятия.*

В результате исследования обосновывается эффективность применения финансовой стратегии на предприятии. Отмечено, что ее преимущество заключается в эффективном формировании и использовании финансовых ресурсов. В процессе исследования выявлены наиболее эффективные направления инвестирования, что основано на оперативном изучении взаимосвязи и зависимости между объемом производства, затратами и выручкой. Таким образом, на основании получаемой информации можно принимать эффективные управленческие решения.

***Ключевые слова:** финансовая стратегия, прогнозирование, планирование, финансовые ресурсы, баланс предприятия*

***Анотация.** У статті досліджується сутність стратегічного управління фінансами підприємства як найважливішої складової забезпечення конкурентних переваг в процесі реалізації стратегічних цілей його економічного розвитку та визначені засоби поліпшення фінансових показників підприємства.*

У результаті дослідження обґрунтовується ефективність застосування фінансової стратегії на підприємстві. Відзначено, що її перевага полягає в ефективному формуванні та використанні фінансових ресурсів. У процесі дослідження виявлено найбільш ефективні напрями інвестування, що засноване на оперативному вивченні взаємозв'язку і залежності між обсягом виробництва, витратами і виручкою. Таким чином, на підставі одержуваної інформації можна приймати ефективні управлінські рішення.

***Ключові слова:** фінансова стратегія, прогнозування, планування, фінансові ресурси, баланс підприємства*

***Summary.** The article examines the nature of the strategic financial management of the enterprise as an essential component of competitive advantage in the implementation of the strategic objectives of its economic development, and by means of improving the financial performance of the company.*

The study substantiates the effectiveness of the financial strategy of the company. Noted that its strength lies in the effective formulation and use of financial resources. The study found the most effective areas of investment, which is based on the operational study of the relationship and the relationship between the volume of production, costs and revenues. Thus, on the basis of information received can make effective management decisions.

The success of the financial strategy of the company is guaranteed when the strategic financial objectives correspond to the real economic and financial capacity. In article the proposed means of improving financial indicators. The first proposed measure in the financial strategy for the company is to provide discounts to customers. Terms of payment can be selected so as to make an early payment more attractive to buyers.

Increased marketing activities of the company will result in increased sales and, consequently, decrease depends finished goods in warehouses. Decrease in receivables includes measures to improve the liquidity and solvency.

The current strategy of domestic enterprises should focus on a healthy competitive position across the market, ensuring maximum profitability and economic stability.

***Ключевые слова:** financial strategy, forecasting, planning, financial resources, the balance sheet*

Актуальність роботи. На сучасному етапі розвитку економіки України все більшої актуальності набуває проблематика правильної оцінки фінансового стану підприємства, який б відображав реальний стан підприємства із висвітленням найбільш сильних сторін та показував слабкі ланки функціонування підприємства та резерви для усунення цих недоліків функціонування підприємства. За даними Головного управління статистики в Автономній Республіці Крим, протягом 2012 р. збитково працювали 38,7% підприємств. Найбільша частка таких підприємств спостерігалася у сфері надання комунальних та індивідуальних послуг (50,0%), промисловості (45,3%), готелів та ресторанів (44,6%), будівництві (43,6%), сфері охорони здоров'я та надання соціальної допомоги (43,1%) [1]. Для того, щоб покращити ситуацію на підприємствах, треба використовувати методи фінансового аналізу та вдосконалювати стратегію розвитку фінансового стану підприємства.

Аналіз останніх досліджень. Серед провідних дослідників, які займалися розробкою фінансової стратегії розвитку підприємства, слід назвати таких зарубіжних учених, як: І.Ансофф, Б.Берман, П.Друкер, А.Дж.Стрікланд, А.А.Томпсон, а також вітчизняних науковців: О.Г.Віханського, В.Г. Герасимчука, З.Є.Кіндрацьку, С.В.Шершньову.

Мета статті - дослідження сутності стратегічного управління фінансами підприємства як найважливішої складової забезпечення конкурентних переваг в процесі реалізації стратегічних цілей його економічного розвитку та визначення засобів поліпшення фінансових показників підприємства.

Виклад основного матеріалу. За умов ринкової економіки, самостійності підприємств виникає об'єктивна необхідність визначення тенденцій розвитку фінансового стану та перспективних фінансових можливостей. На вирішення таких питань і спрямовано фінансову стратегію підприємства.

Фінансова стратегія представляє собою «визначення довгострокової мети фінансової діяльності підприємства, вибір найбільш ефективних способів і шляхів їх досягнення» [2].

Для вибору найбільш доцільної фінансової стратегії необхідно об'єктивно оцінити характер внутрішніх та зовнішніх факторів, враховуючи фінансові можливості підприємства.

Фінансова стратегія, забезпечує відповідність фінансово-економічним можливостям підприємства та умовам, які склалися на ринку. Цілі фінансової стратегії мають підкорюватися загальній стратегії економічного розвитку та спрямовуватися на максимізацію прибутку та ринкової вартості підприємства.

Фінансова стратегія для підприємства необхідна, насамперед для того, щоб забезпечити:

- формування та ефективне використання фінансових ресурсів;
- виявлення найефективніших напрямків інвестування та зосередження фінансових ресурсів за ними;
- відповідність фінансових дій економічному стану та матеріальним можливостям підприємства;
- правильний вибір напрямків фінансових дій та маневрування для досягнення вирішальної переваги над конкурентами.

Одними з найважливіших завдань для впровадження фінансової стратегії є:

- визначення способів проведення успішної фінансової стратегії та використання фінансових можливостей;
- визначення перспективних фінансових взаємовідносин із суб'єктами господарювання, бюджетом, банками та іншими фінансовими інститутами;
- фінансове забезпечення операційної та інвестиційної діяльності на перспективу;
- вивчення економічних та фінансових можливостей імовірних конкурентів, розробка та здійснення заходів щодо забезпечення фінансової стійкості;
- розробка способів виходу із кризового стану та методів управління за умов кризового стану підприємства [2, 3].

У процесі розробки фінансової стратегії, особлива увага має приділятися повноті виявлення грошових доходів, мобілізації внутрішніх ресурсів, максимальному зниженню собівартості продукції, формуванню та розподілу прибутку, визначенню оптимальної потреби в обігових коштах, раціональному використанню залучених коштів, ефективному використанню капіталу підприємства.

Важливе значення для формування фінансової стратегії на підприємстві є врахування факторів ризику. Фінансова стратегія, повинна розроблятися з урахуванням ризику неплатежів, інфляційних коливань, фінансової кризи та інших непередбачуваних обставин.

Основу перспективного фінансового планування на підприємстві має становити прогнозування, яке є втіленням стратегії підприємства на ринку. Фінансове прогнозування полягає у вивченні можливого фінансового стану підприємства на перспективу. На відміну від планування, прогнозування повинно передбачати розробку альтернативних фінансових показників та параметрів, використання яких, відповідно до тенденції зміни ситуації на ринку, дає змогу визначити один із варіантів розвитку фінансового стану на підприємстві.

Успіх фінансової стратегії підприємства гарантується, коли фінансові стратегічні цілі відповідають реальним економічним та фінансовим можливостям підприємства [4].

У таблиці 1 наведені засоби для поліпшення фінансових показників підприємства та очікувані результати від їх впровадження.

Таблиця 1. Засоби поліпшення фінансових показників підприємства та результати від їх впровадження

Засоби	Результати від їх впровадження
Надання знижок оптовим покупцям: – знижки 5% при сплаті готівкою; – знижки 2% при сплаті впродовж 10 днів.	- привабливість для нового покупця; - скорочення обсягу дебіторської заборгованості; - скорочення обсягу необхідного капіталу, максимізація прибутку; - збільшення обсягів продажу.
Активізація маркетингової діяльності	- збільшення обсягів реалізації; - зменшення запасів готової продукції; - покращення показників ліквідності та платоспроможності.
Зменшення витрат на транспортування та зберігання продукції.	- збільшення найбільш ліквідних активів; - зменшення кредиторської заборгованості; - збільшення ліквідності та платоспроможності підприємства.
Управління дебіторською і кредиторською заборгованістю	- зменшення кредиторської заборгованості; - покращення показників ліквідності та платоспроможності.

Перший запропонований захід в фінансовій стратегії для підприємства - це надання знижок покупцям. Умови розрахунків можна вибрати таким чином, щоб зробити ранню оплату більш привабливою для покупців, тому що умови платежів за відвантажену продукцію – це один із факторів, що впливають на обсяг продажів.

Надання знижок має велике значення, як для покупців так і для підприємства. Насамперед, це чисто психологічний фактор, спрямований на залучення нових клієнтів та підвищення обсягу реалізованої продукції [5].

Активізація маркетингової діяльності на підприємстві спричинить збільшення обсягів продажу та, відповідно, зменшення залежів готової продукції на складах. У підприємства існують постійні покупці, відносини з якими засновані на тривалих зв'язках. Постійні клієнти можуть оплачувати товар у кредит.

Зменшення дебіторської заборгованості включає в себе заходи поліпшення ліквідності та платоспроможності. Тобто з метою своєчасного одержання оплати за поставлену продукцію і запобігання неплатежів, необхідним є використання надання знижок з договірної.

Висновки та напрямки подальших досліджень з даної проблеми. Стратегія економічного розвитку є тим інструментом, за допомогою якого можна вирішати фінансові, стратегічні завдання підприємств. Сучасна стратегія розвитку вітчизняних підприємств, має орієнтуватися на здорову конкурентну позицію в масштабах ринку, що забезпечить максимальну прибутковість та економічну стабільність. Подальші дослідження будуть присвячені пошуку засобів здійснити довгострокового прогнозування з метою вдосконалювання фінансової стратегії підприємства.

Джерела та література:

1. Соціально-економічне становище Автономної Республіки Крим за 2012 рік // електроний ресурс. – режим доступу : <http://www.sf.ukrstat.gov.ua>
2. Фінанси підприємств: Підручник / Під ред. А. М.Поддєрьогіна. – 2-ге вид., перероб. і доп. – К. : КНЕУ, 2011. – 384с.
3. Фінансовий аналіз: Навч. посібник / Під ред. О. О. Шеремет – К. : КНЕУ, 2009. – 196с.
4. Грачев А. Учет внутренней структуры капитала / Грачев А. / Финансовый менеджмент. – 2010. – №1.
5. Литвин М. И. Применение матричных балансов для оценки финансового состояния / М. И. Литвин // Финансы. – 2010. – №3. – С.81– 88.

Думенко І.В.

КОНЦЕПТУАЛЬНА МОДЕЛЬ УПРАВЛІННЯ БЕЗПЕКОЮ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ У ВИРОБНИЧІЙ СФЕРІ

Анотація. В статті наведено основні недоліки охорони праці та безпеки життєдіяльності виробничої сфери, наведено основні принципи вирішення даних проблем та розроблено концептуальну модель управління безпекою життєдіяльності для виробничої сфери.

Аннотация. В статье наведены основные недостатки охраны труда и безопасности жизнедеятельности производственной сферы, наведены основные принципы решения данных проблем, а также разработана концептуальную модель управления безопасностью жизнедеятельности для производственной сферы.

Summary. The paper Sight major shortcomings health and life safety of the production sphere, point principles to address these challenges, and to develop a conceptual model of security management for the manufacturing of life.

Постановка проблеми. В структурі системи безпеки життєдіяльності однією з визначальних її складових є підсистема, яка визначає охорону та безпеку праці на виробництві. При вирішенні питань управління цією підсистемою визначаються пріоритетні напрямки удосконалення працезахоронної діяльності, розробки ефективних механізмів регулювання, підвищення результативності контрольно-наглядової діяльності на всіх рівнях.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Як зазначають О. Амоша, О. Новікова, В. Крот, через незадовільний стан умов і охорони праці, права та гарантії працівників на збереження їх життя і здоров'я, що закріплені законодавством України, у багатьох випадках порушуються [1].

Слід відмітити нову редакцію Закону України „Про охорону праці” [3, 7], Концепцію управління охороною праці [8, 11], створення Держнаглядохоронпраці та його теруправлінь, розробку і реалізацію програм поліпшення стану безпеки, гігієни праці та виробничого середовища, розвиток виробництва засобів індивідуального захисту працюючих, вивільнення жінок з виробництв, пов'язаних з важкою працею та шкідливими умовами, а також обмеження використання їх праці у нічний час, навчання та підвищення рівня знань працівників, населення України з питань охорони праці; створення Національного науково-дослідного інституту охорони праці; встановлення контролю за проходженням навчання і перевіркою знань з питань охорони праці керівниками та посадовими особами підприємств, затвердження переліку найбільш небезпечних виробництв та об'єктів, в яких здійснюється безпосередній інспекторський контроль; створення Національної ради з питань безпечної життєдіяльності населення, а на рівні регіонів – обласних та районних рад з питань безпечної життєдіяльності населення [13, 14] і т. ін.

Практика підприємств та результати наукових досліджень підтверджують, що питання охорони та безпеки праці на виробництві необхідно вирішувати на основі діючих законодавчих та нормативних актів, на єдиній методологічній основі і методичній базі. Тому у ході реалізації зазначених вище законів, заходів, програм був знижений рівень виробничого травматизму, в тому числі пов'язаного з смертністю працівників (рис. 1).